

Kodeks kierowcy

▪ mandary ▪ punkty karne ▪ znaki drogowe

Przejdź na sklep.infor.pl

Wstęp

Najnowsze zmiany w przepisach dotyczących ruchu drogowego zdecydowanie zaostrzają odpowiedzialność kierowców. 29 stycznia 2026 r. weszły w życie kolejne znaczące modyfikacje dla kierujących, mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa na drogach. Są to m.in. penalizacja nielegalnych wyścigów, surowsze sankcje dla sprawców czynów popełnionych pod wpływem alkoholu lub środka odurzającego, także w warunkach recydywy, oraz uspołnienie zasad orzekania przepadku pojazdu i nakładania kar pieniężnych. Nowelizacja obejmuje **również obszar szkolenia i uzyskiwania uprawnień**. Od marca 2026 r. istnieje możliwość – pod pewnymi warunkami – uzyskania prawa jazdy kategorii B już od 17 roku życia. Doprecyzowano również przesłanki zakończenia egzaminu państwowego w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa egzaminatora lub innych uczestników ruchu. Usprawniono procedurę wydawania polskiego prawa jazdy na podstawie dokumentu zagranicznego. Istotne zmiany wprowadzono także w zakresie bezpieczeństwa najmłodszych uczestników ruchu drogowego – od 3 czerwca 2026 r. obowiązywać będzie wymóg używania kasków ochronnych przez osoby poniżej 16 roku życia kierujące rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego. Z kolei od 3 września 2026 r. obniżony zostanie minimalny wiek kierowców zawodowych w określonych kategoriach prawa jazdy, przy zachowaniu obowiązku uzyskania kwalifikacji zawodowej.

Jak co roku wzrosły kary finansowe, zwłaszcza za brak obowiązkowego ubezpieczenia OC, których wysokość zależy od minimalnego wynagrodzenia. Wdrożono jednocześnie rozwiązania porządkujące sprawy administracyjne związane z uprawnieniami do kierowania.

Warto wspomnieć, iż w 2024 r. powrócono do rocznego terminu usuwania punktów karnych z ewidencji. Zwrot prawa jazdy znów następuje automatycznie po upływie okresu, na jaki ten dokument został zatrzymany. Zniesiono również opłatę ewidencyjną. Zaś od marca 2024 r. pojazdy mechaniczne prowadzone przez nietrzeźwych kierowców podlegają konfiskacie.

Niniejsza publikacja omawia aktualne obowiązki kierowców, sankcje za ich naruszenie oraz zasady odpowiedzialności administracyjnej i karnej.

Zmiany w przepisach

1. Nowe przestępstwo: „nielegalny wyścig pojazdów mechanicznych” (art. 178c Kodeksu karnego)

Definicja

Nielegalnym wyścigiem pojazdów mechanicznych jest:

- 1) rywalizacja co najmniej dwóch pojazdów w ruchu lądowym, prowadzona z zamiarem pokonania odcinka drogi w jak najkrótszym czasie i z naruszeniem zasad bezpieczeństwa ruchu lądowego bez wymaganego zezwolenia,

Należy wskazać, iż zachowanie to będzie stanowiło czyn zabroniony w przypadku spełnienia **łącznie** dwóch przesłanek, tj. braku wymaganego zezwolenia oraz naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Nieistotne dla oceny tego postępowania pozostaje to, czy konkretny wyścig był uprzednio zorganizowany lub zaplanowany, czy też odbył się w sposób spontaniczny.

- 2) celowe wprowadzenie pojazdu mechanicznego w poślizg lub celowe doprowadzenie do utraty styczności z nawierzchnią co najmniej jednego koła, wykonane w trakcie spotkania zorganizowanego na otwartej lub ogólnodostępnej przestrzeni bez wymaganego zezwolenia.

Aby jednak wskazane powyżej działanie mogło zostać uznane za nielegalny wyścig, a w konsekwencji, aby mogło być zakwalifikowane jako nowe przestępstwo przewidziane w art. 178c Kodeksu karnego, musi ono mieć miejsce podczas zorganizowanego zgromadzenia odbywającego się w otwartej i ogólnodostępnej przestrzeni. Popelnienie takiego czynu w innym miejscu albo w sposób spontaniczny, niezaplanowany uprzednio, będzie natomiast stanowić wykroczenie.

Sankcje

Za organizowanie lub prowadzenie, a także za udział w nielegalnym wyścigu jako prowadzący pojazd mechaniczny, grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Zaś kto czyni przygotowania do powyżej wskazanego przestępstwa, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Należy wskazać, iż jeżeli podczas nielegalnych zawodów drogowych dojdzie do zdarzenia, w wyniku którego ktoś odniesie poważne obrażenia ciała albo ponie-

się śmierć, sprawcy grozi kara pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Natomiast jeszcze bardziej dotkliwe konsekwencje przewidziane są w sytuacji, gdy kierujący:

- znajdował się w stanie nietrzeźwości,
- pozostawał pod działaniem środków odurzających,
- oddalił się z miejsca zdarzenia,
- spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający po popełnieniu czynu.

W takich przypadkach najniższy wymiar kary to:

- 3 lata pozbawienia wolności (w razie spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu) do dwukrotności górnej granicy ustawowego zagrożenia,
- 5 lat pozbawienia wolności (jeżeli doszło do śmierci); a 20 lat pozbawienia wolności w przypadku wypadku.

WAŻNE

Udział w „wyścigu” zorganizowanym publicznie (np. sport motoryzacyjny, pokaz) bez wymaganego zawiadomienia albo pozwolenia może skutkować ściganiem karnym – nie wystarczy argument o „zabawowym charakterze” imprezy.

Zaostrzone przepisy dotyczące nielegalnych wyścigów samochodowych obowiązują od **29 stycznia 2026 roku**.

PODSTAWA PRAWNA

- art. 178c ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 383 ze zm.)

2. Drift – nowe wykroczenie

Zgodnie z art. 86c Kodeksu wykroczeń, kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu prowadzi pojazd mechaniczny, celowo wprowadzając go w poślizg lub doprowadzając do utraty styczności choćby jednego koła z nawierzchnią, podlega karze grzywny nie niższej niż 1500 zł. Jeżeli wskutek tego wykroczenia zostanie spowodowane zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym – kara jest nie niższa niż 2500 zł. Należy wskazać, iż górną granicę grzywny w postępowaniu mandatowym, m.in. za driftowanie, jaka może zostać nałożona, jest kwota 30 000 zł.

**Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 14 września 2023 r. (Dz.U. poz. 1897)**

Załącznik nr 1

**Liczba punktów odpowiadających naruszeniu popełnionemu
przez osobę uprawnioną do kierowania pojazdem silnikowym
lub motorowerem²**

A. Naruszenia o charakterze szczególnym				
Kod	Rodzaj	Kwalifikacja prawna		Liczba punktów
1	2	3	4	5
A 01	Naruszenie, w wyniku którego czyn został zakwalifikowany jako przestępstwo z:	art. 173, art. 174, art. 177 § 1, 2 lub 2a, art. 178b, art. 178c, § 1 pkt 2, art. 178d, art. 180a, art. 244, art. 355 § 1 lub 2 kk		15
A 02	Naruszenie powodujące zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, którego następstwem było naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia	art. 86 § 1a lub 2 k.w.		12
A 03	Kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka	art. 87 § 1 k.w.	art. 45 ust. 1 pkt 1 p.r.d.	15
A 04	Nieudzielenie pomocy ofiarom wypadku	art. 162 § 1 k.k. lub art. 93 § 1 k.w.	art. 44 ust. 2 pkt 1 p.r.d.	15

² Załącznik nr 1 w brzmieniu ustalonym przez § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 lutego 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji kierujących pojazdami naruszających przepisy ruchu drogowego (Dz.U. poz. 144). Zmiana weszła w życie 10 lutego 2026 r.

1	2	3	4	5
A 05	Kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego	art.178a § 1 lub 4 k.k.	art. 45 ust. 1 pkt 1 p.r.d.	15
A 06	Naruszenie powodujące zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w którym nie doszło do naruszenia czynności narządu ciała oraz rozstroju zdrowia	art. 86 § 1 lub 2 k.w.		10
A 07	Naruszenie powodujące zagrożenie bezpieczeństwa innej osoby popełnione poza drogą publiczną, strefą zamieszkania i strefą ruchu	art. 98 k.w.		8
A 08	Naruszenie powodujące tamowanie lub utrudnienie ruchu na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu	art. 90 § 2 k.w.		8
A 09	Używanie pojazdu w sposób zagrażający bezpieczeństwu osoby znajdującej się w pojeździe lub poza nim	art. 97 k.w.	art. 60 ust. 1 pkt 1 p.r.d.	12
A 10	Celowe wprowadzenie pojazdu mechanicznego w poślizg lub doprowadzenie do utraty styczności z nawierzchnią chociażby jednego z kół pojazdu	art. 86c § 1 k.w.		10
A 11	Spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w następstwie naruszenia określonego kodem A 10	art. 86c § 2 k.w.		12
B. Naruszenia polegające na nieprawidłowym zachowaniu się wobec pieszych				
B 01	Omijanie pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszemu	art. 86b § 1 pkt 4 k.w.	art. 26 ust. 3 pkt 2 p.r.d.	15
B 02	Wyprzedzanie pojazdu na przejściu dla pieszych, na którym ruch nie jest kierowany, lub bezpośrednio przed tym przejściem	art. 86b § 1 pkt 3 k.w.	art. 26 ust. 3 pkt 1 p.r.d.	15
B 03	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych albo wchodzącemu na to przejście	art. 86b § 1 pkt 1 k.w.	art. 26 ust. 1 albo 1a p.r.d.	15

Przejdź na sklep.infor.pl

